

Birsen Ferahlı

Oyun

Söz verdim kendime, bu son. Eğlendirici bir oyun değil zaten. Saatlerdir zar atmaktan parmaklarım uyuştı. İyi zar gelirse kazanılıyor, gelmezse kaybediliyor. Üç el, beş el; yüzüm gülmüyor. Bir şans daha? Az öncekinde zarlar kaymıştı elimden; çay tepsisinin kenarına çarpmış, topaç gibi dönmüş... tam 'altı' gelecekken 'iki'de duruvermişti. Doğru ya, sayılmaz o. Yeniden atıyorum: beş bir. Bu kez de aklım başka yerde olduğu için başaramadım, düşüncemi yoğunlaştırarak, bir kez daha...

Sonunda beklediğim zar geldi... Yeni bir oyun? Yok, istemiyorum. Zar bir kere tuttu artık, öykü başlayacak, çemberin içine gireceğim. Günlerin geceleri düzenli olarak takip ettiği; kışın kar, baharda çiçek, yazın güneş ve güzün yağmurların yağdığı denge beni de kabul edecek. Belki ben girince bir başkası çıkacak dışarı; hassas işler bunlar: Öyle canı isteyen girip canı isteyen çıkamaz... parolayı bilmek gerek. Kimin başı yanacak acaba? Ben ilkbaharı başarıyla bitirmiş, yazın gelmesini beklerken ve yaz tam beklediğim günlerde gelmiş olduğu için, sırtım dik yürürken... kim titreyecek temmuz ortasında? Ben gülü koklayacağım, gül dolacak elim yüzüm; onunki belli olmaz, güle gider sümbül kokar, manolya eline batar, çemberin dışında türlü haller, şaşar kalır insan.

Şaşırarak bir durum yok aslında: "İki kere iki dört eder etmesine de beş etse n'olur?" diyen, o an çemberin dışında bulur kendini. Benimki de hemen hemen böyle olmuştu.

Çember içinin gelecek vaat eden bir bireyiydim. Tırnak kontrollerinde temiz mendil çıkararak, defterinin sayfalarını kıvrılmasını diye metal ataçla sıkıştıran, çarpım tablosunu, havuz problemlerini, Orta Asya'dan göç yollarını, en küçük ortak kat ve en büyük ortak bölen konularını sular seller gibi bilen biriydim. 'Çalışan kazanır, elması kızarır' demişlerdi... Giderek formül işe yaramamaya başladı: Çalışıyordum, ama elmam kızarmıyordu pek. Daha çok çalışıyordum; iki kat ya da üç kimi zaman, elmada hiçbir değişiklik olmuyordu. Yine de henüz bir şüphe girmemişti içime. Kış soğuk oluyordu hep, bilinen bir şey bu; günler kısa ve ayaz.

Baharla birlikte hava ılık, lale, papatya... Derken dallar pembe beyaz; elimde, yüzümde kelebekler oluyordu, dokunuyordum, kayboluyordu. Yaz geliyordu, dalgasız; güz dönüyordu, rüzgârsız.

O günlerde dengeden adamakıllı şüphelenmeye başlamıştım. “İki kere iki?” diyordum, “dört!” diye yanıt gelmiyordu karşı dağdan. Soluksuz kalana kadar koşuyordum sahilde; kumda ayaklarımın izi çıkmıyordu. İyice basıyordum, çıkmıyordu yine de. Deniz ıslatmıyor, zaman doğurmuyordu yeni zamanları.

Bir gece, -bahardı sanıyorum- topuklu ayakkabı, pardösü ve at kuyruğu saçlarımla kaldırımda yürürken bir yıldız kaydı. Ağzım açık bakarken, bir tane daha. Her zamankinden farklı, tatlı bir esinti vardı havada. Şüphe içimi kemirmiyordu: Biliyordum artık. Denge, ağaçlar, dağlar, bulutlar ve sayılar için vardı yalnızca... balıklar için, allı turnalar ve kaplumbağalar için... toprak, hava ve su için vardı denge.

Çember dışındaki yaşam farklı. Kolay mı? Pek değil; daha gerçek belki. İşte dayanılmaz olan da bu! Kimi elmaların hiçbir zaman kızarmayacağını, mendillerin sonunda mutlaka kirleneceğini, çarpım tablosunun işlevsizliğini bilerek ve bunların yerine ne konulacağını bilme-yerek yaşamaya çalışmak... benim diyen babayığidin elini ayağını kesiyor. Çember dışında kalan diğer arkadaşlarla konuşuyoruz kimi zaman; akıl alıp veriyoruz birbirimizden. Işıklı bakışlarla anlaşıyoruz. Aforoz edilmişlere özgü bir hal var üstümüzde. Kimse şikâyetçi değil aforozdan...

Ama bu gece pazar, gerçeklerin en ışıltılı akşamı. Biraz yalan istiyor canım. Çember içi bir denge için zar atıyorum... epeyce uğraşırıp sonunda tutuyor zar. İçeriye giriyorum hayal-den... İki kere iki dört ediyor... sıkılıyorum.

Parolayı söylüyorum hemen: “İki kere iki dört eder etmesine de beş etse n'olur?”

İ M G E K İ T A B E V İ Y A Y I N L A R I

James Joyce' dan
Sanatçının Mektupları
Türkçesi: Kudret Emiroğlu

“Yaşamın zorlukları inanılmazdır ama ben küçümsüyorum onları. İnanıyorum ki -tam da yaptığım gibi- ülkenin ahlak tarihini yazmakla ulusumun ruhsal özgürlüğü yolunda ilk adımı attım.”

156 Sayfa
8 YTL

